

education

Department:
Education
North West Provincial Government
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

PROVINSIALE ASSESSERING

GRAAD 11

GEOGRAFIE V2

NOVEMBER 2024

PUNTE: 150

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 15 bladsye.

ANSWERING INSTRUCTIONS AND INFORMATION

VRAAG 2: GEOGRAFIESE VAARDIGHED EN TEGNIEKE

AFDELING A ALGEMENE INLIGTING OOR QUEENSTOWN

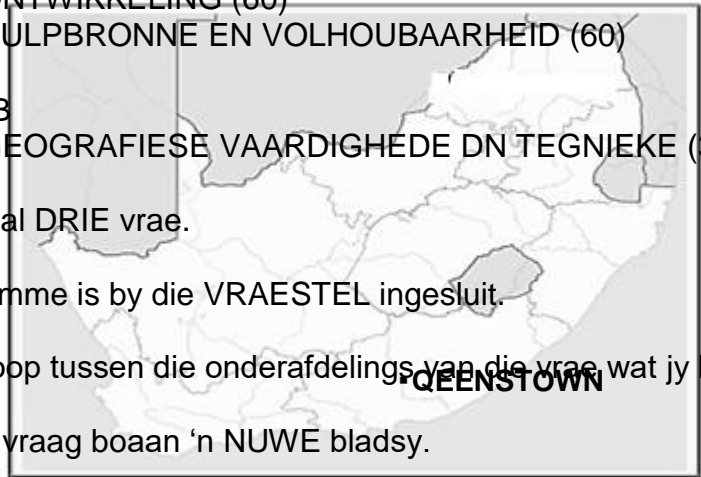
VRAAG 1: ONTWIKKELING (60)

VRAAG 2: HULPBRONNE EN VOLHOUBAARHEID (60)

AFDELING B

VRAAG 3: GEOGRAFIESE VAARDIGHED EN TEGNIEKE (30)

2. Beantwoord al DRIE vrae.
3. ALLE diagramme is by die VRAESTEL ingesluit.
4. Laat 'n reël oop tussen die onderafdelings van die vrae wat jy beantwoord.
5. Begin ELKE vraag boaan 'n NUWE bladsy.

6. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
 Koördinate: 31° 34' S, 26° 53' O

7. MOENIE in die kantlyne van die ANTWOORDEBOEK skryf NIE Queenstown (amptelik bekend as Komani) is 'n dorp in die Ooskaap van Suid-Afrika. Die dorp lê op die walle van die Komanirivier wat deel van die Groot Keirivierstelsel vorm en het 'n verrassende klimaat en oorvloedige watertoevoer vanaf die omringende ruwe berge.

8. Teken volledig benoemde diagramme wanneer dit vereis word.
 9. Antwoord in VOLSINNE, behalwe waar jy moet noem, identifiseer of 'n lys moet maak.
 Die gebied se jaarlikse gemiddelde temperatuur is 18,29 °C wat 2,93% laer as die gemiddelde temperatuur van Suid-Afrika is. Queenstown ontvang gewoonlik ongeveer 90,83 millimetre reën en het jaarliks 134 reën dae. Winters is droog, kort, koud en winderig: dis meestal mooiweer reg deur die jaar.

10. Die maateenheid MOET in jou finale antwoord aangedui word, bv. 1 020 hPa.
 11. Jy mag 'n nieprogrammeerbare sakrekenaar gebruik. [Aangepas uit: <http://en.wikipedia.org>]

12. Jy mag 'n vergrootglas gebruik.
 Die volgende Engelse terme en hul Afrikaanse vertalings word op die topografiese kaart getoon:
13. Skryf netjies en leesbaar.

ENGLISH **AFRIKAANS**
SPEKIEKE INSTRUKSIES EN INLIGTING VIR AFDELING B

Golf course	Gholfbaan
River: 50 000 topografiese kaart 3126DD	Rivier
Satellite kaart 3126DD 1 NOOITGEDACHT	Rivierwaaier
Estate	Landgoed
Sale gebied wat met ROOI/SWART op die topografiese kaart afgebaken is, stel die	Sonopaaie
Natuurreserwaat deur die ortofotokaart getoon word	Natuurreserwaat
14. Toon ALLE berekeninge. Punte sal vir stappe in berekeninge toegeken word.
 15. Jy moet die topografiese kaart en die ortofotokaart aan die einde van hierdie eksamensessie by die toesighouer inlewer.

AFDEKING VAN ONWIKKELINGSNIEUWREKONINGEN EN VOLHOUBAARHEID

VRAAG 1: ONTWIKKELING

3.1.1 Die kontoerinterval van die ortofotokaart is ... meter.

1.1 Kies die woord/term uit KOLOM B wat by die stelling in KOLOM A pas. Skryf slegs Y of Z langs die vraagnommers (1.1 .1. tot 1.1.7) in die ANTWOORDEBOEK bv. 1.1.8. Z

	KOLOM A	KOLOM B (1 x 1)	
	1.1.1 Die verskil in waarde van 'n land se uitvoere tot sy invoere.	Y Handelsbalans Z Handelsterme	(1)
	3.1.2 Queenstown is in die ... provinsie geleë.		
	1.1.2 'n Menslike Ontwikkelingsindeks van 0,8 toon A ... Noordwes B ... Gauteng C Ooskaap D Noordkaap	Y Goeie kwaliteit van lewe Z Swak kwaliteit van lewe	(1)
	1.1.3 Handel wat sonder beperkings plaasvind.	Y Vryhandel Z Handelsblok	(1 x 1) (1)
	3.1.3 Verwys na die ortofotokaart en die inligting hieronder om vertikale		
	1.1.4 Geïndividuele beattijer wat 'n persoon kan verwag om te lewe.	Y Lewensverwagting Z Babasterfesyfer	
	1.1.5 Gegee: Vertikale skaal van 'n gegewe ... benadering is dikwels meer suksesvol in deursnee is 1 cm stel voor 30 m. 'n gemeenskapsgebaseerde ontwikkeling.	Y Bo-na-onder Z Onder-na-bo	
	1.1.6 Formule: $\text{Vertikale Oordrywing (VO)} = \frac{\text{Vertikale Skaal (VS)}}{\text{Horizontale Skaal (HS)}}$ Formule: $\text{Vertikale Oordrywing (VO)} = \frac{\text{Vertikale Skaal (VS)}}{\text{Horizontale Skaal (HS)}}$ dieselfde regte, verantwoordelikhede en geleentheid, het.		
	1.1.7 Bereken die vertikale oordrywing en volg die volgende stappe: a) Manier van finansiële ondersteuning deur die regering aan 'n industrie of ekonomiese sektor. Vertikale Skaal (2)	Y Subsidie Z Toelae	

- b) Horizontale Skaal (1) (7 x 1) (7)
- c) Vertikale Oordrywing (2) (5 x 1) (5)

1.2 Verskeie opsies word as moontlike antwoorde vir die volgende vrae gegee. Kies die antwoord en skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommers (1.2.1 tot 1.2.5) in die ANTWOORDEBOEK neer, bv. 1.2.9 D.

3.1.4 Definieer die term intersigbaarheid.

3.1.5 Verwys na die topografiese kaart.

1.2.1 ... is 'n soort belasting wat op ingevoerde goedere gehef word. Is daar enige intersigbaarheid tussen die standhoudende water genommer J in blok A3 en die erosie genommer I in blok A2? (1 x 1) (1)

- A Tariewe
- B Inkomstebelasting
- C Toegevoegde waarde belasting
- D Dividentebelasting

1.2.2 ... is 'n persentasie van die bevolking van 'n gegewe ouderdomsgroep wat kan lees en skryf.

- A Geletterdheidsvlak
- B Babasterftevlak
- C Menslike Ontwikkelingsindeks
- D GINI-koëffisiënt

1.2.3 ... is 'n statistiese metode om die sosiale en ekonomiese ontwikkelingsvlakke van 'n land te assesseer.

- A BNP
- B MOI
- C BBP
- D BBP per kapita

1.2.4 ... verwys na die dood van 'n baba onder die ouderdom van een jaar.

- A Neonatale oorlewing
- B Babasterftesyfer
- C Babagesondheid
- D Vroeë kinderoorlewing

1.2.5 'n Land bo die Brandtlyn in die Suidelike Halfrond is ...

- A Australië.
- B Zimbabwe.
- C Lesotho.
- D Angola.

1.2.6 ... verwys na die gemeenskap se verwagtinge, gedrag en verantwoordelikheid wat aan individue gegee is op grond van hulle geslagsvoorkeur.

- A Lewensverwagting
- B Geslagsrolle
- C Geslagsongelykheidsindeks
- D Menslike Ontwikkelingsindeks

1.2.7 'n Nadeel van globalisering is ...

- A uitruil van goedere en dienste.
- B verbetering van tegnologie.
- C ontwikkeling van infrastruktuur.
- D maklike verspreiding van siektes.

1.2.8 Een van die volgende lande is 'n lid van SAOG handelsblok.

- A Suid-Afrika
- B Verenigde State van Amerika
- C Duitsland
- D Engeland

(8 x 1) (8)

1.3 Verwys na die infografika hieronder oor sosiale aanwysers van ontwikkeling.

WERKLOOSHEID, ARMOEDE EN ONGELYKHEID HET SUID-AFRIKA SE JEUG VIR DEKADES GEVANGE GEHOU

In Suid-Afrika is die GINI-koëffisiënt ongeveer 0,63, wat 'n hoë vlak van ongelyke inkomste aandui. Om hierdie in perspektief te plaas, het Suid-Afrika een van die hoogste GINI-koëffisiënte in die wêreld, wat 'n betekenisvolle ongelyke inkomsteverspreiding reflekteer. Die land se geskiedenis van apartheid en sosio-ekonomiese faktore het bygedra tot die ongelykheid. Hier is 'n ruwe ontleding van die GINI-koëffisiënt in Suid-Afrika: 0,63: Algehele GINI-koëffisiënt, 0,68: GINI-koëffisiënt vir beskikbare inkomste (na aftrekking van belasting en oordrag) 0,59: GINI-koëffisiënt mark inkomste (voor belasting en oordrag af geterk is).

[Aangepas uit: stats.sa, Julie, 2024]

- 1.3.1 Definieer die term *GINI-koëffisiënt*. (1 x 2) (2)
- 1.3.2 Volgens die infografika, watter GINI-koëffisiënttelting het Suid-Afrika oor die algemeen? (1 x 1) (1)
- 1.3.3 Verduidelik wat word bedoel met "Ons stryd is nog steeds aan" in die spotprent. (1 x 2) (2)
- 1.3.4 Verduidelik enige TWEE oorsake van ongelykhede in Suid-Afrika. (2 x 2) (4)
- 1.3.5 Stel enige DRIE strategieë voor wat Suid-Afrika in plek moet stel om die probleme van ongelykhede in Suid-Afrika op te los. (3 x 2) (6)

1.4 Verwys na die spotprent hieronder wat Globalisering voorstel.

[Aangepas uit: de.toonpool.com, 14 November 2008]

- 1.4.1 Definieer die begrip *Globalisering*. (1 x 2) (2)
- 1.4.2 (a) Wie het die meeste voordeel uit globalisering getrek? (1 x 1) (1)
- (b) Motiveer jou antwoord in VRAAG 1.4.2(a) (1 x 2) (2)
- 1.4.3 Evalueer TWEE negatiewe impakte wat Afrikalande as gevolg van globalisering, ervaar. (2 x 2) (4)
- 1.4.4 Suid-Afrikaanse handelsname soos Loxion Kulca en Bathu, kan nie met die internasionale handelsname kompeteer nie. Stel enige DRIE volhoubare maatreëls voor wat die Suid-Afrikaanse regering in plek kan kry om die plaaslik vervaardigde goedere te ondersteun om internasionaal te kan meeding. (3 x 2) (6)

1.5 Verwys na die spotprent hieronder wat humanitêre hulp toon.

[Aangepas uit: news.cgtn.com , 17 November 2021]

- 1.5.1 Definieer die term *humanitêre hulp*. (1 x 2) (2)
- 1.5.2 Bied die man humanitêre hulp aan Meer Ekonomies Ontwikkelde Lande (MEDCs) of Minder Ekonomies Ontwikkelde Lande (LEDC)? (1 x 1) (1)
- 1.5.3 Ondersteun jou antwoord in VRAAG 1.5.2. (1 x 2) (2)
- 1.5.4 Verduidelik EEN nadeel van humanitêre hulpverlening. (1 x 2) (2)
- 1.5.5 In 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls, verduidelik hoekom humanitêre hulp meer voordele vir minder ekonomies ontwikkelde lande inhou. (4 x 2) (8)

[60]

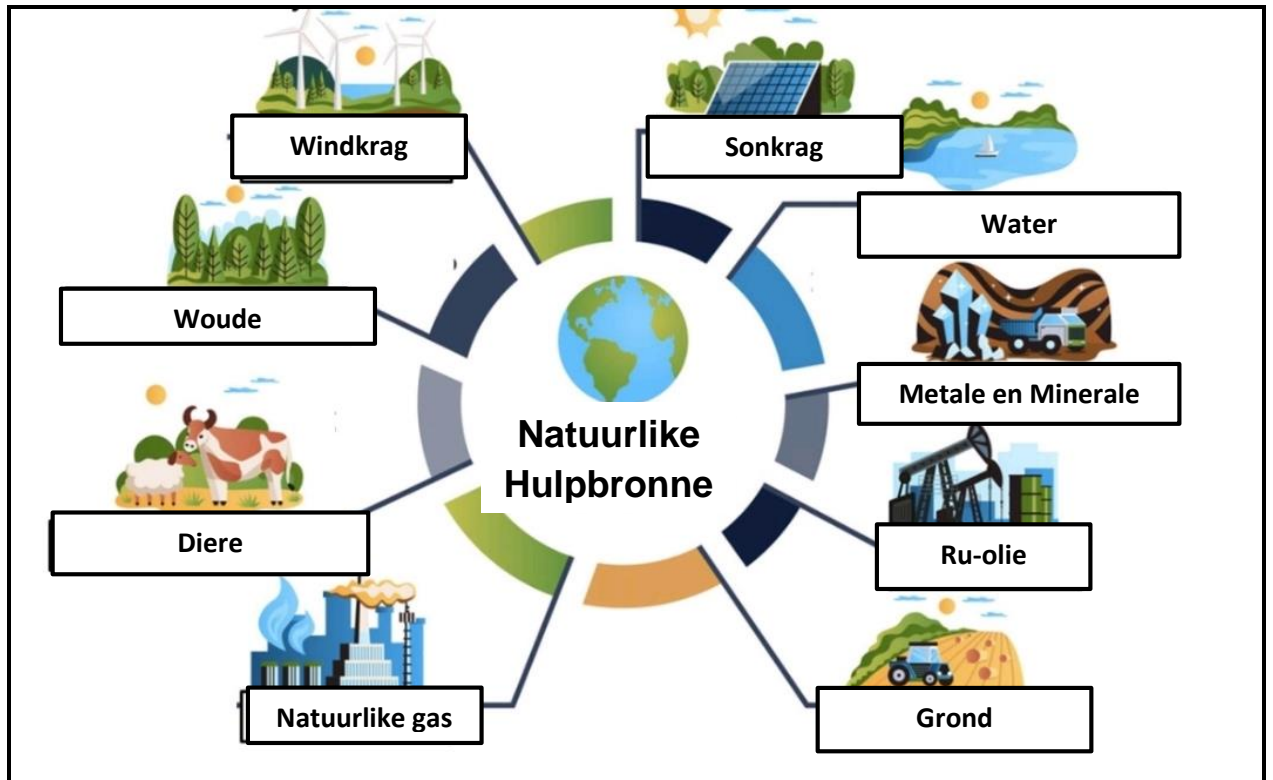
VRAAG 2: HULPBRONNE EN VOLHOUBAARHEID

- 2.1 Kies die word/term uit KOLOM B wat by die stelling in KOLOM A pas. Skryf slegs **Y** of **Z** langs die vraagnommer (2.1 .1. tot 2.1.8) in die ANTWOORDEBOEK bv. 2.1.9. **Z**.

KOLOM A	KOLOM B
2.1.1 ... is energie wat deur water opgewek is.	Y Sonenergie Z Hidro-elektrisiteit
2.1.2 ... is die enigste kernkragstasie in Suid-Afrika.	Y Koeberg Z Kusile
2.1.3 Energie vanaf hitte word ... genoem.	Y windenergie Z termiese energie
2.1.4 ... word gebruik as hernubare energiebron wat van organiese materiaal afkomstig is.	Y Biomassa Z Geotermies
2.1.5 ... is 'n masjien wat kinetiese energie omskakel in elektriese energie.	Y Turbine Z Generator/Kragopwekker
2.1.6 ... is om aan vandag se behoeftes te voldoen sonder om die toekomstige generasies te benadeel om aan hulle behoeftes te voldoen.	Y Uitputting Z Volhoubaarheid
2.1.7 ... is die mineraal wat benodig word om kernkrag op te wek.	Y Uranium Z Platinum
2.1.8 Die hoeveelheid koolstofdioksied wat in die atmosfeer vrygelaat word deur 'n individu, word verwys na ...	Y kweekhuisvoetafdrukke Z koolstofvoetafdrukke

(8 x 1) (8)

- 2.2 Verwys na FIGUUR 2.2 hieronder om die vrae wat volg te beantwoord. Kies die woord(e) uit FIGUUR 2.2 hieronder wat by die natuurlike hulpbron in VRAAG 2.2.1 tot 2.2.7pas. Skryf slegs die natuurlike hulpbron langs die vraagnommers (2.2.1 tot 2.2.7) in die ANTWOORDEBOEK bv. 2.2.8 Lug neer.

[Bron: Ad:Glen.Samaai@westerncape.gov.za]

- 2.2.1 Dit word gebruik om petrol te maak.
- 2.2.2 Hidro-elektrisiteit word van hierdie hulpbron opgewek.
- 2.2.3 Is vir die meeste suurstof op planeet aarde verantwoordelik.
- 2.2.4 Platinum is 'n voorbeeld van hierdie hulpbron.
- 2.2.5 Gebruik radiasie van die son.
- 2.2.6 'n Fossielbrandstof bestaan primêr uit metaan.
- 2.2.7 Lewende organismes word tot menslike voordeel gebruik. (7 x 1) (7)

2.3 Verwys na die uittreksel hieronder oor Koeberg kernkragstasie as energie hulpbron.

KOEBERG KERNKRASTASIE

Koeberg Kernkragstasie

Duynfontein
Melkbosstrand

Robben Eiland

ATLANTIESE OSEAAN

Groenpunt

Kaapstad

R27
M19
R27
N7
N7
N1

5km

M&G

Graphic: JOHN McCANN

Koeberg Kernkragstasie is 'n kernkragstasie in Suid-Afrika en die enigste een op die Afrika-kontinent. Dit is 30 km noord van Kaapstad geleë. Dit behoort aan en word bedryf deur die land se staats-elektrisiteitsesenhede, Eskom. Koeberg voorsien krag aan die nasionale rooster sodat ekstra krag weer herversprei kan word na die res van die land soos op aanvraag. Brandstof wat in die reaktor gebruik word is verrykte uraniumoksiedkorreltjies wat gadolinium in die brandstofbuis bevat. Koeberg is gegradeer op 1 860 MW, die gemiddelde jaarlikse produksie is 13 668 Gwh en het twee groot turbine-kragopwekkers

[Aangepas uit: en.m.wikipedia.org]

- 2.3.1 Definieer die term *uranium*. (1 x 2) (2)
- 2.3.2 Is kernkrag 'n voorbeeld van konvensionele of nie-konvensionele energiebron? (1 x 1) (1)
- 2.3.3 Ondersteun jou antwoord in VRAAG 2.3.2. (1 x 2) (2)
- 2.3.4 Haal 'n statistiese bewys van die infografika aan wat toon dat Koeberg kernkragstasie 'n klomp energie produseer. (2 x 1) (2)
- 2.3.5 In 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls, verduidelik die voordele vir 'n land se ekonomie wat kernkrag gebruik. (4 x 2) (8)

2.4 Verwys na die uittreksel hieronder oor die impak van gronderosie op boerdery.

Wêreld Gronddag
5 Desember 2022

“Dis tyd om ontslae te raak van bangmaakpraatjies en te fokus op die feite.

Die woord grond kom van die Latynse woord *solum* wat “aardmateriaal waarin plante kan groei” beteken.

Die Verenigde Nasies het in 2014 besluit om 5 Desember as Wêreld Gronddag te verklaar – met die doel om die belangrikheid van vrugbare grond vir landbou te beklemtoon.

Grond is die tuiste vir meer as ‘n kwart van alle lewende spesies op aarde. Dit verseker voedsel, voer, vesel en hernubare energie aan mense, diere en die plantlewe.

‘n Algemene oorheersende perspektief van die publiek is dat landbougrond hoofsaaklik swak is, en is ‘n risiko vir die toekoms van voedselproduksie.

Dit is slegs bangmaakpraatjies en geensins deur empiriese bewyse ondersteun.

Opbrengsgroei vir sommige van die wêreld se grootste gewasse

Gewas	1916 (Ton/Ha)	2020 (Ton/Ha)
Koring	1.1	3.5
Rys	1.9	4.6

[Aangepas uit : <https://indianagriculturalfacts.com/world-soil-day>]

- 2.4.1 Definieer die term *erosie*. (1 x 2) (2)
- 2.4.2 Op watter dag is dit Wêreldgronddag? (1 x 1) (1)
- 2.4.3 Verduidelik DRIE maniere hoe gronderosie voorkom kan word. (3 x 2) (6)
- 2.4.4 Verduidelik die belangrikheid van gesonde grondbestuur vir boere in Suid-Afrika. (3 x 2) (6)

2.5 Verwys na die infografika hieronder oor energiebestuur.

NET ENERGIE-OORDRAG IN SUID-AFRIKA

Die Suid-Afrikaanse Net Energie-oordrag-implementeringsplan is in November 2023 van stapel gestuur. Dis 'n padkaart wat die land weglei van steenkoolkrag na hernubare alternatiewe krag teen 2027. Dit beoog om al die gemeenskappe en werkers wat deur die energie-oordrag geraak word, in te sluit.

Die plan sê dat elkeen toegang tot elektrisiteit moet hê wat insluit 'n mengsel wat hernubare energie. Hierdie oordrag van energie moet ook die skep van nuwe werkseleenthede insluit, spesifiek in die ontluikende hernubare energiesektor en bydra tot die ekonomiese ontwikkeling. Dit moet terselfdertyd 'n toekoms skep waar krag betroubaar en ononderbroke is.

Hierdie is ambisieuse doelwitte. Tog kan die dringendheid van Suid-Afrika se energie-oordrag nie oorbeklemtoon word nie. As een van die wêreld se grootste uitlaters van kweekhuisgasse, staan Suid-Afrika toenemende druk in die oë om die koolstofvoetspore te verminder. Maar die oordrag na skoner energiebronne moenie ten koste van die randgemeenskappe geskied of die sosio-ekonomiese ongelykhede vererger nie.

[Aangepas uit: *Ricardo Amansure*, Stellenbosch University 8 May 2024]

- 2.5.1 Definieer die begrip *energiebestuur*. (1 x 2) (2)
- 2.5.2 Verduidelik waaroor gaan "Net energie-oordrag in Suid-Afrika". (1 x 1) (1)
- 2.5.3 Identifiseer EEN hernubare energie in die uittreksel hierbo sigbaar. (1 x 1) (1)
- 2.5.4 Wat wil "Net energie-oordrag in Suid-Afrika" graag bereik? (3 x 2) (6)
- 2.5.5 Verduidelik hoekom die vermindering van die land se afhanklikheid van steenkool 'n negatiewe impak op die ekonomie kan hê. (2 x 2) (4)
- [60]**

3.2 KAARTINTERPRETASIE

- 3.2.1 Gronderosie kom in blok **B2** voor, verduidelik wat die oorsaak van die gronderosie in die gebied is. (1 x 2) (2)
- 3.2.2 Verwys na die gebied gemerk **G** in blok **B1** op die topografiese kaart.
Evalueer enige TWEE negatiewe impakte van gronderosie op die fisiese en menslike omgewing in hierdie gebied. (2 x 2) (4)
- 3.2.3 Waarom is die gebied gemerk **G** in blok **B1** op die topografiese kaart 'n goeie plek vir bewerkte lande? (2 x 2) (4)
- 3.2.4 Identifiseer TWEE maniere waarop hoogte bo seespieël in blok **B2** en **C2** op die topografiese kaart voorgestel word. (2 x 1) (2)

3.3 GEOGRAFIESE INLIGTINGSTELSELS (GIS)

- 3.3.1 Definieer die term *afstandsbeheer*. (1 x 2) (2)
- 3.3.2 Verduidelik hoe kan afstandsbeheer help om die impak van gronderosie in blok **C1** op die topografiese kaart te verminder. (2 x 2) (4)
- 3.3.3 Identifiseer enige TWEE lyn-kenmerke wat in blok **E1** op die topografiese kaart voor kom. (2 x 1) (2)

TOTAAL AFDELING B: 30
GROOTTOTAAL: 150